

Auditoinnista

Anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkärikoulutus on päätetty auditoida. Vastaava valtakunnallinen auditointi on jo toteutettu usealla erikoisalalla, osalla jopa kahteen kertaan. Ajatusta erikoislääkärikoulutuksen arvioinnin toteuttamista ovat tukeneet sekä professorit että erikoistuvat lääkärit (SATEL). SAY on päättänyt tukea projektia järjestämällä arvioinnin toteuttaville ryhmille yhden päivän koulutuksen.

Kaikkien keskussairaaloiden antama erikoislääkärikoulutus on tarkoitus auditoida paikan päällä vuoden 2015 aikana. Auditointiryhmät muodostetaan jokaiselta erityisvastuualueelta siten, että kuhunkin niistä kuuluu kolme jäsentä: professori, keskussairaalassa työskentelevä erikoislääkäri ja erikoistuva lääkäri yliopistosairaala. Toisilla erikoisaloilla keskussairaaloiden antaman koulutuksen arviointi on toteutettu joko saman valtakunnallisen asiantuntijaryhmän tekemänä tai kunkin yliopistosairaalan edustajien oman erityisvastuualueen koulutuspaikkojen auditointina. Anestesiologian ja tehohoidon erikoisalalla koulutuksen arviointi toteutetaan erityisvastuualueittain (ERVA) ristiin siten, että oman alueen asiantuntijaryhmä arvioi toisen ERVA:n keskussairaalat. Yliopistosairaalat auditoidaan samanaikaisesti kansainvälisen asiantuntijaryhmän toimesta. Ryhmään kuuluu jäsen sekä ESA:sta (European Society of Anaesthesiologists) että UEMS:n (Euroopan Erikoislääkäriiliitto) anestesiologian sektioista täydennettynä kotimaisella jäsenenellä. Turun yliopiston erikoislääkärikoulutus on auditoitu vuonna 2010 ja Helsingin yliopiston anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkärikoulutus auditoidaan syksyllä 2014. Muiden yliopistoklinikoiden kansainvälinen auditointi toteutuu syksyn 2015 ja vuoden 2016 aikana.

Arvioinnin kohteena oleva keskussairaala vastaa asiantuntijaryhmän jäsenten matka- ja majoituskuluista sekä korvaa erikoislääkärijäsenen yhden tai kahden palkattoman virkavapaapäivän aiheuttaman tulonmenetyksen. Professorit tekevät auditoinnin osana normaalia työtään. Erikoistuvien osalta ilmeisesti ainakin osa yliopistoklinikoista katsoo, että kyse on lähijohtajakoulutukseen liittyvästä hallinnon koulutuksesta, jolloin myös he tekevät auditoinnin oman työnantajansa kustannuksella. Koulutuksen arvioinnista ei makseta palkkiota. Se perustuu vapaaehtoistyöhön ja edellyttää hyvää yhteistyötä eri osapuolten kesken. Valtakunnallinen koulutuksen arviointi kestää 1-2 päivää ja kansainvälinen 2-3 päivää.

Erikoislääkärikoulutuksesta annettu asetus ja yliopistojen siitä annetut sovellutusohjeet vaativat koulutuksen monipuolista arviointia. Myös Suomen Lääkäriliitto on antanut suosituksia erikoislääkärikoulutuksen toteuttamisesta. Näihin kuuluvat alkuperähditys, henkilökohtainen opintosuunnitelma, lokikirja, palautekeskustelut ja säännölliset koulutusyksikön arvioinnit. Muilla erikoisaloilla koulutuksen arviointi on toteutettu kuvaamalla yksiköiden koulutusjärjestelmät sekä arvioimalla niiden vahvuudet ja heikkoudet. Ulkopuolisen arvioijan on usein helpompi todeta koulutuksen kehittämistarpeet kuin paikallisen kouluttajan. Auditoinnin tuloksena koulutusyksiköt saavat palautetta omaa laadunparannustyötään varten. Muiden toteuttamalla erikoislääkärikoulutuksen arvioinnilla on todettu olleen positiivinen vaikutus koulutukseen ja panostuotossuhde on ollut hyvä. ■

Ulkopuolisen arvioijan on usein helpompi todeta koulutuksen kehittämistarpeet kuin paikallisen kouluttajan.